

2015-09-18

Utrikesdepartementet
Enheten för främjande och EU:s inre
marknad
103 39 Stockholm

Dnr UD2015/267/FIM

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén ”En strategi för en digital inre marknad i Europa” (KOM(2015) 192 slutlig)

Svenska Förläggareföreningen har genom remiss (UD2015/267/FIM) beretts tillfälle att lämna synpunkter på kommissionens meddelande i dokumentet ”En strategi för en digital inre marknad i Europa”, och får härmed avge följande yttrande i den del som rör upphovsrätt.

Svenska Förläggareföreningen

Svenska Förläggareföreningen är de svenska bokförlagens branschorganisation. Föreningen arbetar för en fri och öppen bokmarknad med utrymme för nya förlag att etableras och utvecklas. Föreningens medlemmar är professionella bokförlag med en utgivning som spänner över alla genrer och format.

Svenska Förläggareföreningens för närvarande 56 medlemsförlag svarar för cirka 70 % av branschens omsättning inom kategorin allmänlitteratur. Förra året omsatte bokmarknaden i Sverige omkring 6,3 miljarder kronor, av vilka 4,2 miljarder kronor utgjorde försäljning av allmänlitteratur.

Yttrande

Bokförlagens verksamhet vilar på upphovsrättslig grund. En stark upphovsrätt och ett väl balanserat upphovsrättsligt regelverk är en förutsättning för förlagens vilja och möjlighet att investera såväl i sina författare som i sin affärsverksamhet.

Upphovsrätten säkerställer att upphovsmän får ersättning för sitt arbete och möjliggör att de förlag som investerar i upphovsmännens arbete kan få rimlig avkastning för sina investeringar. Upphovsrätten är således en garant för skapande, tillgång till kultur samt ekonomisk tillväxt inom EU.

Tack vare det upphovsrättsliga regelverk som idag finns inom EU, med den flexibilitet i fråga om olika avtalslicenslösningar som systemet erbjuder, har förlagsbranschen, liksom andra kreativa näringar, haft möjlighet att utveckla nya affärsmodeller som har kommit att bidra till den kreativa sektorns ekonomiska framgång inom EU.

Svenska Förläggareföreningen stödjer kommissionens uppfattning att EU är starkt beroende av de kreativa näringarna för att kunna konkurrera på en global marknad och att digitalt innehåll är en viktig drivkraft för tillväxt av den digitala ekonomin. Förlagsbranschen är en av de branscher som på ett framgångsrikt sätt och på relativt kort tid har gått från att ha varit fysisk, med tryckta verk, till att kombinera det tryckta verket med de olika digitala format som har utvecklats och finns tillgängliga.

Vi delar inte kommissionens uppfattning att ett mer harmoniserat upphovsrättsligt system inom EU skulle stimulera till skapande och investering. I de fall det finns skillnader mellan medlemsstaterna i fråga om upphovsrättsliga regler har marknaderna själva, genom den flexibilitet som det rådande gemenskapsrättsliga regelverk på upphovsrättsområdet erbjuder, löst frågan genom välfungerande avtalslicenslösningar, även över landsgränserna.

En revidering upphovsrätten inom EU bör genomföras med försiktighet och föregås av genomgripande studier av bokmarknaden. Innan kommissionen lägger fram ett förslag till ny tvingande upphovsrättslig lagstiftning inom EU bör man kunna påvisas dels att den nuvarande ordningen utgör hinder mot tillväxt inom branschen och dels att de föreslagna ändringarna faktiskt kan leda till den effekten. Vi befarar att ytterligare tvingande reglering på området, med utökade undantag från upphovsrätten riskerar att skada den marknadsmässiga utveckling av branschen som vi har sett prov på där upphovsrätten spelar en avgörande roll.

Vi ser dock att den digitala utvecklingen har skapat andra utmaningar som behöver lösas i fråga om kvarvarande omoderna och ojämlika momsregler för de olika bokformaten samt utvecklad bredbandsinfrastruktur. Vi delar också kommissionens vilja att skapa ett mer effektivt system för hantering av immaterialrättsintrång i kommersiell skala samt uppfattning att det finns behov av ett klagande vad gäller mellanhänders ansvar vid intrång. Svenska Förläggareföreningen stödjer möjligheten att kunna blockera tillgång till otillåtet publicerade upphovsrättsligt skyddade verk.

Stockholm den 18 september 2015

Kristina Ahlinder
VD
Svenska Förläggareföreningen